

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Фахового коледжу

ЗВО «Університет Короля Данила»

Володимир ЯСЛИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ»**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 022 Дизайн

Спеціалізація: 022.01 Графічний дизайн

Освітньо-професійна програма: «Графічний дизайн»

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр.*

Статус дисципліни – *обов'язкова*

Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська.*

Івано-Франківськ, 2024

Розробник:
ТЕРЕШКУН Анна Василівна – викладач циклової комісії з архітектури,
будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»,
спеціаліст.

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії
з архітектури, будівництва та дизайну
Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Голова циклової комісії

Катерина ГУСАР

Схвалено методичною радою
Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
протокол №1 від «29» серпня 2024 р.
Голова методичної ради

Олег КЛИЩ

ВСТУП

Метою викладання дисципліни «Історія мистецтва» є розширення світоглядних орієнтирів, творчих здібностей студента та сприйняття мистецтва у його найрізноманітніших проявах. Викладання дисципліни «Історія мистецтва» передбачає вивчення студентами мистецтва Давнього світу, Середньовіччя та мистецтва Нового і Новітнього часу (епоха Відродження, європейське мистецтво XVII, XVIII і XIX, XX - поч. XXI ст.). Під час прослуховування лекцій та виконання практичних, самостійних і семінарських завдань студенти здобувають знання про мистецькі явища людської цивілізації в минулому, пізнають конкретні мистецькі артефакти, ознайомлюються з творчістю провідних митців різних епох. Проникнення у сутність культури і вміння аналізувати мистецькі пам'ятки, вивчення творчої долі відомих митців, шкіл, осередків тощо забезпечує формування творчої свідомості студента. Окрім теоретичних матеріалів важливим є ілюстративний ряд на лекційних і семінарських заняттях.

Основна мета навчального проєктування – набуття студентами знань з історії мистецтва, стилевих напрямів; оволодіння спеціальною термінологією і таким чином підготовка висококваліфікованого працівника.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- визначення й оволодіння системою понять та категорій;
- набуття навичок пошуку інформації, що стосується історії мистецтва;
- аналіз різноманітних фактів і явищ, формування власних поглядів презентація їх в усній і письмовій формах;
- визначення особливостей розвитку візуального мистецтва, найвизначніших пам'яток з архітектури, живопису й скульптури;
- розуміння відмінних рис стилістичних напрямків та аналіз мистецьких творів різних періодів і мистецьких шкіл.

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- основні поняття про візуальне мистецтво, його специфіку, формування історичних послідовностей;
- особливості історичного розвитку мистецтва, його класифікацію; художній внесок митців (творчі етапи розвитку стилів); тенденції розвитку сучасного мистецтва;
- специфічні мистецькі терміни, необхідні для аналізу того чи іншого мистецького твору.

вміти:

- давати загальну характеристику певного історичного етапу та стилєвого напрямку;
- оцінювати зразки мистецтва різних стилів, зокрема, давати обґрунтовані естетичні судження щодо них;
- укласти і проаналізувати словник мистецтвознавчих термінів і тим самим щоразу поповнювати власний термінологічний запас з мистецької сфери;
- виконати на основі набутих знань тестові завдання з історії мистецтва та застосувати набуті знання у подальшій творчій практиці.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

		Денна форма	Заочна форма
Курс		2	
Семестр		3, 4	
Кількість кредитів ECTS (год.)		6 (180 год.)	
Аудиторні навчальні заняття, год	лекції	34	8
	семінарські	32	8
Самостійна робота, год		114	168
Форма підсумкового контролю	залік	4 семестр	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити	Постреквізити

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Історія мистецтв» згідно з освітньо-професійною програмою «Графічний дизайн»

Результати навчання	Код та назва компетентності
РН 2 Діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей.	ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

PH 8 Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.	СК1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.
---	---

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курс передбачає обов'язкове вивчення та виконання здобувачами усіх вимог/тем / завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та вказаних у СДО на сторінці курсу.

Необхідною умовою успішного засвоєння курсу є присутність здобувачів освіти на всіх заняттях, виконання підготовлених викладачем завдань після кожного заняття (зокрема, і через СДО), проходження підсумкового контролю (окрім випадків із поважних причин).

ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Положення про Фаховий коледж та Положення про організацію освітнього процесу Фаховому коледжі ЗВО «Університету Короля Данила».

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення дисципліни викладач ознайомлює здобувачів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно якого здійснюється освітній процес.

ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ

Відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» усі пропущені заняття, а також отримані негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «1» (один) бал без права перездачі.

Здобувачі відпрацьовують пропущені заняття згідно з графіком відпрацювань викладача з урахуванням, що час може бути дещо відкоригованим відповідно до кількості здобувачів.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
Освітній компонент «Історія мистецтв»		
<p>РН 2 Діяти на основі етичних принципів, правових і безпекових норм у професійній діяльності з урахуванням культурних, релігійних, етнічних відмінностей та національних особливостей.</p> <p>РН 8 Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.</p>	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; демонстрація, комп'ютерні і мультимедійні методи, творчий метод, інтерактивні методи (мозковий штурм), практичні роботи.</p>	<p>Поточний контроль, тестовий контроль, залік</p>

Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на семінарських заняттях. Оцінювання здійснюється за національною дванадцятибальною шкалою – “1”; “2”; “3”; “4”; “5”, “6”, “7”, “8”, “9”, “10”, “11”, “12”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “1” (один бал) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі диференційованого заліку у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з питань різного рівня складності.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційної сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення семінарських занять навчальної практики. Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Самоконтроль передбачений у формі питань для самоконтролю, які розміщено на сторінці навчальної дисципліни «Історія мистецтв» в Системі дистанційної освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
(за 12-бальною шкалою)

<i>Шкала в балах</i>	<i>Оцінка шкали ECTS</i>	<i>Національна шкала</i>
90-100 балів	A	10-12 («відмінно»)
83-89 балів	B	9 («дуже добре»)
75-82 бали	C	7-8 («добре»)
67-74 бали	D	6 («задовільно»)
60-66 балів	E	4-5 («достатньо»)
35-59 балів	FX	3 («незадовільно»)
0-34 бали	F	1-2 («неприйнятно»)

При цьому, оцінки повинні відповідати таким критеріям:

«неприйнятно»:

1 бал – здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих графічних елементів;

2 бали – здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, виконує найпростіші графічні завдання на елементарному рівні; дуже слабе знання дисципліни, відсутність розуміння основного матеріалу; нездатний аналізувати або оцінювати твори мистецтва; завдання виконано неправильно або не виконано взагалі; відсутність будь-яких самостійних висновків;

«незадовільно»:

3 бали – здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

«достатньо»:

4 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; знання обмежуються окремими фактами, без розуміння загальної картини, не здатний до самостійного аналізу, припускається суттєвих помилок у тлумаченні творів мистецтва; завдання виконано частково, із численними помилками; робота практично не містить самостійних висновків, погано структурована, містить багато граматичних і логічних помилок;

5 балів – здобувач освіти володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; робота практично не містить самостійних висновків, погано структурована, містить багато граматичних і логічних помилок;

«задовільно»:

6 балів - здобувач освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може

аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;

«добре»:

7 балів – здобувач освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень; здобувач має загальне уявлення про матеріал, але знання фрагментарні, є суттєві прогалини у деталях; аналіз і оцінка творів мистецтва поверхові, часто некоректні; завдання виконано, але з помітними помилками; висновки здебільшого несамотійні або недостатньо аргументовані; структура роботи може бути порушена, є значні граматичні чи стилістичні помилки;

8 балів – здобувач освіти вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самотійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача;

«дуже добре»:

9 балів – здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, розуміє основний матеріал, однак має прогалини у знаннях деяких деталей (дати, імена, твори), демонструє здатність до аналізу, але із помилками або недоліками у формулюванні висновків; завдання виконано правильно, але з кількома помітними недоліками; висновки частково запозичені з викладеного матеріалу; можливі порушення логіки викладу або незначні граматичні помилки, виявляє творчі здібності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самотійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем, самотійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

«відмінно»:

10 балів – здобувач освіти засвоює знання майже повністю, є лише незначні неточності, вміє аналізувати твори мистецтва, хоча можуть бути дрібні недоліки в інтерпретації або порівнянні; завдання виконано якісно, з дрібними помилками, які не впливають на загальний результат; висновки переважно самотійні, аргументовані; робота добре структурована, майже без помилок, самотійно оцінює різноманітні історичні факти, визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, має чітке ґрунтовне розуміння основних аспектів предмету, вміє логічно та послідовно викладати матеріал;

11 балів - здобувач освіти вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, виявляючи особисту позицію щодо них, володіє термінологією та концепціями історії мистецтва, без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; відчувається високий рівень аналітичного мислення;

12 балів - здобувач освіти показує глибоке розуміння та високий рівень розуміння історичних, культурних і мистецьких контекстів, здатний аналізувати і синтезувати інформацію з різних джерел, детально і обґрунтовано аналізує твори мистецтва, враховуючи стиль, техніку, контекст, значення і вплив на подальший розвиток

мистецтва, використовує власні ідеї та інтерпретації, демонструє глибокий інтелектуальний потенціал і власне бачення художніх процесів; висока якість письмових робіт та виступів, логічність, чіткість і аргументованість висловлювань.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Історія мистецтв»
--

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Тема 1. Історія мистецтв. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. Мистецтво первісної людини.

Образотворче мистецтво як вид творчої діяльності людини. Жанри образотворчого мистецтва, основні ознаки. Станковий та монументальний живопис, техніки виконання. Графіка рукотворна та друкована, типи гравюр. Поділ скульптури за формою – кругла та рельєф. Архітектурні стилі – загальний огляд.

Поділ мистецтва первісної людини на періоди: палеоліт, мезоліт, неоліт, бронзова та залізна доба. Види образотворчого мистецтва палеоліту: петрогліфи, малюнки (печера Альтаміра, печера Ласко, печера Фон де Гом), скульптура («палеолітичні венери»). Мегалітична архітектура. Поява гончарного кола та керамічного мистецтва в епоху неоліт. Художня обробка металів в добу бронзи та заліза.

Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Поняття канону у мистецтві.

Єгипетське канонічне мистецтво – переплетення сюжету та текстів у розписах гробниць. Канон у створенні давньоєгипетської скульптури. Похоронні культові споруди – мастаба. Основні риси рельєфу раннього царства на прикладі стелли фараона Джета. Піраміда Джосера в Саккара – перша спроба побудови піраміди. Комплекс пірамід в Гізі. Залежність стилістичних ознак мистецтва від політичної діяльності правителів Стародавнього Єгипту.

Найдавніші міста-держави на території Межиріччя. Писемність, бібліотека Ашшурбаніпала. Архітектура прямокутних форм – зикурати. Канонічне зображення людей в образотворчому мистецтві. Скульптури адорантів. Ассирійські батальні рельєфи (палац Саргона III в Дур-Шаррукіні, палац Ашшурбаніпала у Ніневії). Нововавилонське царство – архітектурний ансамбль міста Вавилон.

Тема 3. Мистецтво Стародавньої Греції.

Крито-мікенська культура – палац у Кноссі. Мистецтво кераміки – поява протогеометричного стилю. Складна система міфологічного світобачення давніх греків, вплив на сюжети в образотворчому мистецтві. Розробка ордерної системи в архаїчний

період. Архітектура храму – периптер. Скульптура (куриси та кори). Період класики – розквіт мистецтва Стародавньої Греції. Ансамбль Афінського Акрополю. Вплив синкретичної елліністичної релігії на мистецтво даного періоду.

Тема 4. Мистецтво Стародавнього Риму.

Історичні передумови формування цивілізації Стародавнього Риму. Вплив Давньої Греції на мистецтво стародавнього Риму. Архітектура республіканського Риму. Ансамбль фрескового живопису з Вілли Містерій. Вплив культу померлих на мистецтво римської скульптури республіканського періоду. Купол в римській архітектурі. Пантеон. Римський форум. Індивідуальні риси характеру у фаюмських портретах.

Тема 5. Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).

Тенденції розвитку культури Візантії: антична і східнохристиянська. Катакомби – перші пам'ятки християнського мистецтва (II – III ст.) Храм св. Софії в Константинополі як зразок архітектури базилікального типу. Хрестово-купольний тип храму (VIII – поч. IX ст.). Мозаїки Равенни. Канонічна система церковного живопису. Пізньовізантійське мистецтво (XIII – поч. XV ст.).

Взаємовпливи у мистецтві народної творчості «варварських» племен, античної традиції та раннього християнства. Кельтська символіка на кам'яних хрестах. Орнаментальне оздоблення Євангелія. Імперія Каролінгів – вплив античності в архітектурі. Ювелірна та статуарна пластика. Мозаїка церква Жерміньї де-Пре. Фрески церкви Сен-Жермен. Мистецтво в епоху Оттона.

Тема 6. Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI - XII ст.).

Роль церкви в формуванні романського мистецтва. Архітектура соборів Англії, Німеччини, Іспанії, Італії та Франції. Релігійний характер скульптури романської доби. Хрестові походи та їх вплив на мистецьку стилістику.

Готичний собор як зразок синтезу архітектури, скульптури та живопису. Собор у Солсбері (Англія), собор у Фрайбурзі (Німеччина), собор Паризької Богоматері, собор у Реймсі, Руанський собор (Франція). Вплив ордену францисканців та домініканців на архітектуру Італії (XII - поч. XIII ст.). Вотивна та меморіальна пластика Франції. Книжкова мініатюра, ілюстрування світських книг.

Тема 7. Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).

Розвиток гуманістичних поглядів в Італії – Франческо Петрарка (1304-1374) та Джованні Боккаччо (1313-1375). Фрески Джотто – звільнення італійського живопису від впливу середньовіччя. Філіппо Брунелескі та Альберті як основоположники ренесансної архітектури. Нові риси в мистецтві скульптури (Гіберті, Донателло). Фрески Мазаччо. Живопис в період правління Лоренцо Медічі, Флоренція. Творчість Боттічеллі (1445-1510). Визначні діячі мистецтва періоду Високого Відродження – Леонардо да Вінчі (1452-1519), Рафаель (1483-1520), Мікеланджело (1475-1564), Тиціан (1485-1576). Пізнє Відродження.

Риси формування мистецтва Ренесансу в Нідерландах, творчість Ян ван Ейка (1390-1441) та Пітера Брейгеля Старшого (1525-1569). Творчість Ієроніма Босха. Ідеї французького Відродження в літературі. Поширення світського мистецтва – Жан Фуке (1420-1481) придворний живописець. Розквіт німецького гуманізму в творчості Альбрехта Дюрера (1471-1528).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Тема 8. Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).

Основні стилістичні риси, притаманні художній течії бароко. Рим як центр розвитку мистецтва бароко. Архітектор та скульптор Лоренцо Берніні. Живопис Караваджо. Творчість Рубенса у Фландрії та Рембрандта в Голландії. Побутовий жанр в роботах Де Вітте, Де Хох та Вермеєра Дельфтського. Представник пейзажного живопису Якоб ван Рейсдаль. Голландський натюрморт. Розвиток мистецтва Іспанії в першій половині XVII століття.

Архітектура замських будинків аристократії. Інтер'єр готелю Субіз. Живопис Ватто і Буше. Риси романтизму в портретах Фрагонара.

Тема 9. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.

Франція – батьківщина течії класицизму. Архітектори доби класицизму: Франсуа Мансар, Луї Лево. Ансамбль палацу та парку у Версалі. Сюжети античної міфології та Біблії в живописі Нікола Пуссена (1594-1665). Графіка періоду класицизму – творчість Жака Калло (1592-1635).

Зародження руху просвітників в Англії. Філософські погляди епохи Просвітництва у Франції та Німеччині, їх вплив на оцінювання творів мистецтва. Поява публічних виставок – салонів у Франції. Архітектура Англії XVIII століття – пейзажний парк. Англійські живописці Епохи Просвітництва: Хогарт, Рейнольдс та Гейнсборо.

Тема 10. Мистецтво Західної Європи ХІХ ст.

Вплив археологічних розкопок на основні тенденції в мистецтві поч. ХІХ століття. Революційний класицизм Давида. Романтизм Жеріко та Делакруа в образотворчому мистецтві Франції. Пейзажний живопис Каміля Коро (1796-1875). Нововведення в англійському реалістичному пейзажі – Джон Констебл (1776-1837).

Соціальні та політичні реформи як основні чинники впливу на мистецтво другої половини ХІХ ст. Творчість Гюстава Курбе (1819-1877). Порушення канонів офіційного мистецтва в живописі Едуарда Мане (1832-1883) та Едгара Дега (1834-1917). Імпресіоністи: творчість Моне та Ренуара.

Тема 11. Мистецтво Західної Європи ХХ ст.

Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві межі ХІХ – ХХ ст. Творчість фовістів. Творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерене, Ж. Брака. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві. Основа художнього мислення італійського футуризму. Формування концепції безпредметного мистецтва – абстракціонізм.

Візуальна естетика постмодернізму. Абстрактний експресіонізм, представлений художниками знаменитої нью-йоркської школи (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг, Макс Ротко). Творчість Марселя Дюшана – дадаїзм. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна.

Тема 12. Трипільська культура (V-IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX - XI ст. н.е.).

Археологічні відкриття трипільської культури. Характеристика глиняних виробів та виробів з міді. Моделі трипільського житла. Антропоморфна пластика.

Періоди існування руської держави. Прийняття християнства та вплив церкви на культуру Київської Русі. Архітектура соборів, Софійський собор у Києві. Формування мистецтва фрески та мозаїки на основі візантійської мистецької школи. Іконопис. Мініатюра в рукописах періоду Київської Русі.

Тема 13. Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. ХІ - друга пол. ХVІІ ст.).

Мистецтво періоду бароко та рококо (кін. ХVІІ - ХVІІІ ст.). Україна у складі Речі Посполитої. Регулярне планування забудови Кам'янця-Подільського. Ренесансні архітектурні пам'ятки Львова. Скульптурний портрет. Пам'ятки надгробкового характеру. Монументальний живопис: розписи дерев'яних церков народними

майстрами. Станковий живопис. Художники Федір Сенькович та Микола Петрахнович. Портретний жанр, донаторські та натрунні зображення.

Архітектура козацького бароко (XVII). Іллінська церква в Суботові (1653) – перехідний етап від Ренесансу до бароко. Собор св. Юра у Львові. Творчість Й. Пінзеля. Малярство бароко: творчість Ю. Шимоновича, М. Альтомонте. Найвидатніші представники іконописного малярства (І. Руткович, Й. Кондзелевич).

Тема 14. Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII - XIX ст.). Мистецтво України XX століття.

Парковий ансамбль «Софіївка» в Умані. Пам'ятки класицизму у Львові. Античне оформлення Площі ринок у Львові, прикрашання фасадів рельєфами на міфологічні теми. Діяльність скульпторів Гартмана та Йоганна Вітверів, Антона і Йогана Шимзерів. Надгробкова скульптура. Мистецька творчість Тараса Шевченка періоду романтизму.

Стиль модерн в архітектурі Західної України (поч. XX ст.). Скульптура кінця XIX ст.: академізм та реалізм. Олександр Архипенко та розвиток художньої стилістики XX ст. Рух передвизників. Видатні художники XX ст.: О. Мурашко, Ф. Кричевський, П. Холодний. Художні пошуки в малярстві (кубізм, супрематизм, конструктивізм та ін.). Михайло Бойчук та художня течія «бойчукізм».

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН									
№	Назва теми	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		всього	лекції	семінарські заняття	самостійна робота	всього	лекції	семінарські заняття	самостійна робота
1	Історія мистецтв. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. Мистецтво первісної людини.	12	2	2	8	50	2	2	10
2	Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Поняття канону у мистецтві.	12	2	2	8				12

3	Мистецтво Стародавньої Греції.	12	2	2	8				12
4	Мистецтво Стародавнього Риму.	12	2	2	8				12
5	Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).	14	4	2	8	40	2	2	12
6	Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	12	2	2	8				12
7	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).	16	2	4	10				12
Всього годин за семестр 3		90	16	16	58	90	4	4	82
8	Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).	12	2	2	8	44	2	2	12
9	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	12	2	2	8				14
10	Мистецтво Західної Європи XIX ст.	14	2	2	10				14
11	Трипільська культура (V – IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX – XI ст. н.е.).	16	4	2	10	46	2	2	14
12	Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. XI – друга пол. XVII ст.).	18	4	4	10				14

<u>13</u>	Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.). Мистецтво України XX століття.	18	4	4	10				14
	Всього годин за семестр 4	90	18	16	56	90	4	4	82
	Всього годин на вивчення дисципліни	180	34	32	114	180	8	8	164

3.ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Теми лекцій	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Історія мистецтв. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. Мистецтво первісної людини.	2	
2	Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Поняття канону у мистецтві.	2	
3	Мистецтво Стародавньої Греції.	2	
4	Мистецтво Стародавнього Риму.	2	
5-6	Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).	4	2
7	Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	2	
8	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).	2	
	Всього лекційних занять за 3 семестр	16	4
9	Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).	2	2

10	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	2	
11	Мистецтво Західної Європи XIX ст.	2	
12-13	Мистецтво Західної Європи XX ст.	4	2
14-15	Трипільська культура (V – IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX – XI ст. н.е.).	4	
16-17	Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. XI – друга пол. XVII ст.).	4	
	<i>Всього лекційних занять за 4 семестр</i>	18	4
	Всього лекційних занять	34	8

4. ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Історія мистецтв. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. Мистецтво первісної людини.	2	
2	Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Поняття канону у мистецтві.	2	2
3	Мистецтво Стародавньої Греції.	2	
4	Мистецтво Стародавнього Риму.	2	
5	Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).	2	2

6	Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).	2	
7	Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.)	2	
8	Мистецтво доби Відродження в Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).	2	
	<i>Всього семінарських занять за 3 семестр</i>	16	4
9	Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).	2	
10	Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.	2	2
11	Мистецтво Західної Європи XIX ст.	2	
12	Мистецтво Західної Європи XX ст.	2	
13	Трипільська культура (V – IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX – XI ст. н.е.).	2	
14	Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. XI – друга пол. XVII ст.).	2	2
15	Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.).	2	
16	Мистецтво України XX століття.	2	
	<i>Всього семінарських занять за 4 семестр</i>	16	4
	Всього годин семінарських занять	32	8

6.САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	К-ть год.		Рекомендовані джерела інформації
		денна форма	заочна форма	
Історія мистецтв. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. Мистецтво первісної людини.	Опрацювати наступні питання: 1. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва. 2. Мистецтво первісної людини. 3. Станковий та монументальний живопис, техніки виконання. 4. Графіка рукотворна та друкована, типи гравюр. 5. Поділ скульптури за формою – кругла та рельєф. 6. Поділ мистецтва первісної людини на періоди: палеоліт, мезоліт, неоліт, бронзова та залізна доба. 7. Мегалітична архітектура. Поява гончарного кола та керамічного мистецтва в епоху неоліт.	8	10	1,2
Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. Поняття канону у мистецтві	Опрацювати наступні питання: Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії. 2. Канон у створенні давньоєгипетської скульптури. 3. Основні риси рельєфу раннього царства на прикладі стелли фараона Джета. 4. Комплекс пірамід в Гізі. 5. Архітектура прямокутних форм – зикурати. 6. Скульптури адорантів. Ассирійські батальні рельєфи	8	12	1,2

	<p>(палац Саргона III в Дур-Шаррукіні, палац Ашшурбанапала у Ніневії).</p> <p>7. Нововавилонське царство – архітектурний ансамбль міста Вавилон.</p>			
Мистецтво Стародавньої Греції.	<p>Опрацювати наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крито-мікенська культура – палац у Кноссі. 2. Ордерна система в архаїчний період. 3. Типи давньогрецьких храмів. 4. Скульптура (куриси та кори). 5. Ансамбль Афінського Акрополю. 	8	12	1,2
Мистецтво Стародавнього Риму.	<p>Опрацювати наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво Стародавнього Риму. Архітектура республіканського Риму. 2. Ансамбль фрескового живопису з Вілли Містерій. 3. Індивідуальні риси характеру у фаюмських портретах. 	8	12	1,2
Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).	<p>Опрацювати наступні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.). 2. Храм св. Софії в Константинополі як зразок архітектури базилікального типу. Хрестово-купольний тип храму (VIII – поч. IX ст.). Мозаїки Равенни. 3. Канонічна система церковного живопису. Пізньовізантійське мистецтво (XIII – поч. XV ст.). 	8	12	1,2

<p>Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI – XII ст.).</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI - XII ст.). 2. Архітектура соборів Англії, Німеччини, Іспанії, Італії та Франції. 3. Релігійний характер скульптури романської доби. Хрестові походи та їх вплив на мистецьку стилістику. 4. Готичний собор як зразок синтезу архітектури, скульптури та живопису. Собор у Солсбері (Англія), собор у Фрайбурзі (Німеччина), собор Паризької Богоматері, собор у Реймсі, Руанський собор (Франція). 5. Книжкова мініатюра, ілюстрування світських книг. 	8	12	1,2, 5,8
<p>Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.). 2. Розвиток гуманістичних поглядів в Італії – Франческо Петрарка (1304-1374) та Джовані Боккаччо (1313-1375). 3. Фрески Джотто – звільнення італійського живопису від впливу середньовіччя. Філіппо Брунелескі та Альберті як основоположники ренесансної архітектури. 4. Нові риси в мистецтві скульптури (Гіберті, Донателло). 5. Фрески Мазаччо. Живопис в період правління Лоренцо Медічі, 	10	12	1,2, 5,8

	<p>Флоренція. Творчість Боттічеллі (1445-1510).</p> <p>6. Визначні діячі мистецтва періоду Високого Відродження – Леонардо да Вінчі (1452-1519), Рафаель (1483-1520), Мікеланджело (1475-1564), Тиціан (1485-1576). Пізнє Відродження.</p>			
	Всього самостійної за 3 семестр	58	82	
<p>Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.). 2. Основні стилістичні риси, притаманні художній течії бароко. Рим як центр розвитку мистецтва бароко. 3. Архітектор та скульптор Лоренцо Берніні. 4. Живопис Караваджо. Творчість Рубенса у Фландрії та Рембрандта в Голландії. Побутовий жанр в роботах Де Вітте, Де Хох та Вермеєра Дельфтського. 5. Представник пейзажного живопису Якоб ван Рейсдааль. Голландський натюрморт. 6. Архітектура заміських будинків аристократії. Інтер'єр готелю Субіз. 7. Живопис Ватто і Буше. Риси романтизму в портретах Фрагонара. 	8	12	5,8
<p>Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст. 2. Архітектори доби класицизму: Франсуа Мансар, Луї Лево. Ансамбль палацу та парку у Версалі. 	8	14	5,8

<p>Просвітництва XVIII ст.</p>	<p>3. Сюжети античної міфології та Біблії в живописі Нікола Пуссена (1594-1665).</p> <p>4. Графіка періоду класицизму – творчість Жака Калло (1592-1635).</p> <p>5. Зародження руху просвітників в Англії. Філософські погляди епохи Просвітництва у Франції та Німеччині, їх вплив на оцінювання творів мистецтва.</p> <p>6. Публічні виставки – салони у Франції.</p> <p>7. Архітектура Англії XVIII століття – пейзажний парк.</p> <p>8. Англійські живописці Епохи Просвітництва: Хогарт, Рейнольдс та Гейнсборо.</p>			
<p>Мистецтво Західної Європи XIX ст.</p> <p>Мистецтво Західної Європи XX ст.</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <p>1. Революційний класицизм Давида.</p> <p>2. Романтизм Жеріко та Делакруа в образотворчому мистецтві Франції.</p> <p>3. Пейзажний живопис Каміля Коро (1796-1875). Нововведення в англійському реалістичному пейзажі – Джон Констебл (1776-1837).</p> <p>4. Творчість Гюстава Курбе (1819-1877).</p> <p>5. Порушення канонів офіційного мистецтва в живописі Едуарда Мане (1832-1883) та Едгара Дега (1834-1917). Імпресіоністи: творчість Моне та Ренуара.</p> <p>6. Мистецтво Західної Європи XX ст. Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві межі XIX – XX ст.</p>	<p>10</p>	<p>14</p>	<p>1,2,5,8</p>

	<p>7. Творчість фовістів. Творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерене, Ж. Брака.</p> <p>8. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві.</p> <p>9. Основа художнього мислення італійського футуризму. Формування концепції безпредметного мистецтва – абстракціонізм.</p> <p>10. Візуальна естетика постмодернізму.</p> <p>11. Абстрактний експресіонізм, представлений художниками знаменитої нью-йоркської школи (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг, Макс Ротко).</p> <p>12. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна.</p>			
<p>Трипільська культура (V – IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX – XI ст. н.е.).</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трипільська культура (V-IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX - XI ст. н.е.). Характеристика глиняних виробів та виробів з міді. 2. Прийняття християнства та вплив церкви на культуру Київської Русі. 3. Архітектура соборів, Софійський собор у Києві. 4. Формування мистецтва фрески та мозаїки на основі візантійської мистецької школи. Іконопис. Мініатюра в рукописах періоду Київської Русі. 5. Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. XI - друга пол. XVII ст.). 	<p>10</p>	<p>14</p>	<p>3,4,6,9</p>

<p>Ренесанс є мистецтво на землях України (перша пол. XI – друга пол. XVII ст.).</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мистецтво періоду бароко та рококо (кін. XVII - XVIII ст.). Регулярне планування забудови Кам'янця-Подільського. 2. Ренесансні архітектурні пам'ятки Львова. Скульптурний портрет. Пам'ятки надгробкового характеру. 3. Монументальний живопис: розписи дерев'яних церков народними майстрами. Станковий живопис. Художники Федір Сенькович та Микола Петрахович. Портретний жанр, донаторські та натрунні зображення. 	10	14	3,4,6,9
<p>Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII – XIX ст.). Мистецтво України XX століття.</p>	<p>Опрацювати питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII - XIX ст.). Мистецтво України XX століття. 2. Парковий ансамбль «Софіївка» в Умані. Пам'ятки класицизму у Львові. Античне оформлення Площі ринок у Львові, прикрашання фасадів рельєфами на міфологічні теми. Діяльність скульпторів Гартмана та Йоганна Вітверів, Антона і Йогана Шимзерів. 3. Надгробкова скульптура. Мистецька творчість Тараса Шевченка періоду романтизму. 4. Стиль модерн в архітектурі Західної України (поч. XX ст.). 5. Скульптура кінця XIX ст.: академізм та реалізм. Олександр Архипенко та розвиток художньої стилістики XX ст. 6. Рух передвижників. Видатні художники XX ст.: О. Мурашко, Ф. Кричевський, П. Холодний. Художні 	10	14	3,4,6,9

	пошуки в малярстві (кубізм, супрематизм, конструктивізм та ін.). 7. Михайло Бойчук та художня течія «бойчукізм».			
	<i>Всього самостійної за 6 семестр</i>	56		82
Всього самостійної роботи		114	164	

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Загальні поняття про види, жанри та стилі образотворчого мистецтва.
2. Мистецтво первісної людини.
3. Станковий та монументальний живопис, техніки виконання.
4. Графіка рукотворна та друкована, типи гравюр.
5. Поділ скульптури за формою – кругла та рельєф.
6. Поділ мистецтва первісної людини на періоди: палеоліт, мезоліт, неоліт, бронзова та залізна доба.
7. Мегалітична архітектура. Поява гончарного кола та керамічного мистецтва в епоху неоліт.
8. Мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії.
9. Канон у створенні давньоєгипетської скульптури.
10. Основні риси рельєфу раннього царства на прикладі стелли фараона Джета.
11. Комплекс пірамід в Гізі.
12. Архітектура прямокутних форм – зикурати.
13. Скульптури адорантів. Ассирійські батальні рельєфи (палац Саргона III в Дур-Шаррукіні, палац Ашшурбанапала у Ніневії).
14. Нововавилонське царство – архітектурний ансамбль міста Вавилон.
15. Мистецтво Стародавньої Греції.
16. Крито-мікенська культура – палац у Кноссі.
17. Мистецтво кераміки – поява прото геометричного стилю.
18. Ордерна система в архаїчний період.
19. Типи давньогрецьких храмів.
20. Скульптура (куриси та кори).
21. Ансамбль Афінського Акрополю.
22. Мистецтво Стародавнього Риму. Архітектура республіканського Риму.
23. Ансамбль фрескового живопису з Вілли Містерій.
24. Індивідуальні риси характеру у фаюмських портретах.
25. Мистецтво Візантії та Західної Європи (V – X ст.).

26. Храм св. Софії в Константинополі як зразок архітектури базилікального типу. Хрестово-купольний тип храму (VIII – поч. IX ст.). Мозаїки Равенни.
27. Канонічна система церковного живопису. Пізньовізантійське мистецтво (XIII – поч. XV ст.).
28. Імперія Каролінгів – вплив античності в архітектурі.
29. Мозаїка церква Жермінії де-Пре. Фрески церкви Сен-Жермен. Мистецтво в епоху Оттона.
30. Романське мистецтво та готичне мистецтво в Західній Європі (XI - XII ст.).
31. Архітектура соборів Англії, Німеччини, Іспанії, Італії та Франції.
32. Релігійний характер скульптури романської доби. Хрестові походи та їх вплив на мистецьку стилістику.
33. Готичний собор як зразок синтезу архітектури, скульптури та живопису. Собор у Солсбері (Англія), собор у Фрайбурзі (Німеччина), собор Паризької Богоматері, собор у Реймсі, Руанський собор (Франція).
34. Книжкова мініатюра, ілюстрування світських книг.
35. Мистецтво доби Відродження в Італії (друга пол. XIII - поч. XVI ст.), Нідерландах, Франції та Німеччині (XV – XVI ст.).
36. Розвиток гуманістичних поглядів в Італії – Франческо Петрарка (1304-1374) та Джовані Боккаччо (1313-1375).
37. Фрески Джотто – звільнення італійського живопису від впливу середньовіччя. Філіппо Брунелескі та Альберті як основоположники ренесансної архітектури.
38. Нові риси в мистецтві скульптури (Гіберті, Донателло).
39. Фрески Мазаччо. Живопис в період правління Лоренцо Медічі, Флоренція. Творчість Боттічеллі (1445-1510).
40. Визначні діячі мистецтва періоду Високого Відродження – Леонардо да Вінчі (1452-1519), Рафаель (1483-1520), Мікеланджело (1475-1564), Тиціан (1485-1576). Пізнє Відродження.
41. Риси формування мистецтва Ренесансу в Нідерландах, творчість Ян ван Ейка (1390-1441) та Пітера Брейгеля Старшого (1525-1569). Творчість Ієроніма Босха.
42. Поширення світського мистецтва – Жан Фуке (1420-1481) придворний живописець. Розквіт німецького гуманізму в творчості Альбрехта Дюрера (1471-1528).
43. Мистецтво Західної Європи бароко (XVII ст.) та рококо (XVIII ст.).
44. Основні стилістичні риси, притаманні художній течії бароко. Рим як центр розвитку мистецтва бароко.
45. Архітектор та скульптор Лоренцо Берніні.
46. Живопис Караваджо. Творчість Рубенса у Фландрії та Рембрандта в Голландії. Побутовий жанр в роботах Де Вітте, Де Хох та Вермеєра Дельфтського.
47. Представник пейзажного живопису Якоб ван Рейсдаль. Голландський натюрморт.
48. Архітектура замських будинків аристократії. Інтер'єр готелю Субізі.
49. Живопис Ватто і Буше. Риси романтизму в портретах Фрагонара.

50. Мистецтво Західної Європи XVII ст.: класицизм. Мистецтво Епохи Просвітництва XVIII ст.
51. Архітектори доби класицизму: Франсуа Мансар, Луї Лево. Ансамбль палацу та парку у Версалі.
52. Сюжети античної міфології та Біблії в живописі Нікола Пуссена (1594-1665).
53. Графіка періоду класицизму – творчість Жака Калло (1592-1635).
54. Зародження руху просвітників в Англії. Філософські погляди епохи Просвітництва у Франції та Німеччині, їх вплив на оцінювання творів мистецтва.
55. Публічні виставки – салони у Франції.
56. Архітектура Англії XVIII століття – пейзажний парк.
57. Англійські живописці Епохи Просвітництва: Хогарт, Рейнольдс та Гейнсборо.
58. Мистецтво Західної Європи XIX ст.
59. Революційний класицизм Давида.
60. Романтизм Жеріко та Делакруа в образотворчому мистецтві Франції.
61. Пейзажний живопис Каміля Коро (1796-1875). Нововведення в англійському реалістичному пейзажі – Джон Констебл (1776-1837).
62. Творчість Гюстава Курбе (1819-1877).
63. Порушення канонів офіційного мистецтва в живописі Едуарда Мане (1832-1883) та Едгара Дега (1834-1917). Імпресіоністи: творчість Моне та Ренуара.
64. Мистецтво Західної Європи XX ст. Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві межі XIX – XX ст.
65. Творчість фовістів. Творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерене, Ж. Брака.
66. Експресіонізм у західноєвропейському мистецтві.
67. Основа художнього мислення італійського футуризму. Формування концепції безпредметного мистецтва – абстракціонізм.
68. Візуальна естетика постмодернізму.
69. Абстрактний експресіонізм, представлений художниками знаменитої нью-йоркської школи (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг, Макс Ротко).
70. Поп-арт і використання шаблонів масової культури. Творчість Е. Ворхола, Р. Раушенбаха, Р. Ліхтенштейна.
71. Трипільська культура (V-IV тис. до н.е.) та мистецтво України доби Київської Русі (IX - XI ст. н.е.). Характеристика глиняних виробів та виробів з міді.
72. Прийняття християнства та вплив церкви на культуру Київської Русі.
73. Архітектура соборів, Софійський собор у Києві.
74. Формування мистецтва фрески та мозаїки на основі візантійської мистецької школи. Іконопис. Мініатюра в рукописах періоду Київської Русі.
75. Ренесансне мистецтво на землях України (перша пол. XI - друга пол. XVII ст.).
76. Мистецтво періоду бароко та рококо (кін. XVII - XVIII ст.). Регулярне планування забудови Кам'янець-Подільського.

77. Ренесансні архітектурні пам'ятки Львова. Скульптурний портрет. Пам'ятки надгробкового характеру.
78. Монументальний живопис: розписи дерев'яних церков народними майстрами. Станковий живопис. Художники Федір Сенькович та Микола Петрахович. Портретний жанр, донаторські та натрунні зображення.
79. Архітектура козацького бароко (XVII). Іллінська церква в Суботіві (1653) – перехідний етап від Ренесансу до бароко. Собор св. Юра у Львові. Творчість Й. Пінзеля.
80. Малярство бароко: творчість Ю. Шимоновича, М. Альтомонте. Найвидатніші представники іконописного малярства (І. Руткович, Й. Кондзелевич).
81. Українське мистецтво класицизму та романтизму (кін. XVIII - XIX ст.). Мистецтво України ХХ століття.
82. Парковий ансамбль «Софіївка» в Умані. Пам'ятки класицизму у Львові. Античне оформлення Площі ринок у Львові, прикрашання фасадів рельєфами на міфологічні теми. Діяльність скульпторів Гартмана та Йоганна Вітверів, Антона і Йогана Шимзерів.
83. Надгробкова скульптура. Мистецька творчість Тараса Шевченка періоду романтизму.
84. Стиль модерн в архітектурі Західної України (поч. ХХ ст.).
85. Скульптура кінця ХІХ ст.: академізм та реалізм. Олександр Архипенко та розвиток художньої стилістики ХХ ст.
86. Рух передвижників. Видатні художники ХХ ст.: О. Мурашко, Ф. Кричевський, П. Холодний. Художні пошуки в малярстві (кубізм, супрематизм, конструктивізм та ін.).
87. Михайло Бойчук та художня течія «бойчукізм».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Асєєв Ю.С. Шедеври світової архітектури: монографія. Київ: Радянська школа, 1982. 87 с.
2. Велика ілюстрована енциклопедія мистецтв: пер. з англ. / авт. тексту М. Холлінгсворт. Київ: Махаон-Україна, 2011. 512 с.
3. Історія української культури / за заг. ред. І. Крип'якевича. Київ: Либідь, 2002. 656 с.
4. Історія українського мистецтва: в шести томах / під ред. акад. М. Бажана. Київ: 1966- 1970.
5. Конопльова О.В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2013. 162 с.
6. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: навч. посіб.: у 3 ч. Львів: Світ, 2003 - 2005.

7. Лукань В.Г. Історія українського мистецтва: конспект курсу лекцій. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 192 с.
8. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Київ: Vivat, 2019. 576 с.
9. Яців Р. Українське мистецтво ХХ ст.: монографія. Львів, 2006.

Додаткова:

10. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 176 с.
12. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво ХХ століття. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 176 с.
12. Вітлі А. Історія живопису. Київ: Компанія ОСМА. 2015. 96 с.
13. Гетлейн М., Говард А. Арт-візіонери / перекл. з англ. Остапа Гладкого. Харків: Віват. 2018. 312 с.
14. Горбачов Д. Український художній авангард. Маніфести, публіцистика, бесіди, спогади, листи. Київ: Дух і літера, 2020. 640 с.
15. Жаборюк А.А. Бароко (доба, людина, стиль, художній світ): посіб. Одеса: Астропринт. 2015. 208 с.
16. Ложкіна А. Перманентна революція. Мистецтво України ХХ – початку ХХІ століття. Київ: ArtHuss. 2019. 544 с.
17. Марчак В. Про малярство: навч. посіб. Львів: ФОП Стебеляк О.М. 2018. 264 с.
18. Шмагало Р. Словник митців-педагогів України у світі (1850-1950-і рр.). Львів: Українські технології. 2002. 144 с.
19. Ясневич В.Е. Архитектура Украины на рубеже XIX - XX вв.: монографія. Киев: Будивельник. 1988. 184 с.
20. Adams L. S. Italian Renaissance Art: Avalon Publishing. 2013. 420 p.
21. Art: A World History. Dorling Kindersley Publishing, Incorporated, 2000. 720 p.
22. Bell A. An Elementary History of Art: Architecture, Sculpture, Painting. 2017. 634p.
23. Cabasaan William J. Humanities: Philosophy and History of Art: Jimczyville Publications. 2016. 218 p.
24. Daval Jean-Luc. History of Abstract Painting: Hazan, 1989. 214 p.
25. Fer B. On Abstract Art: Yale University Press. 1997. 194 p.
26. Gruber A., Pons B. Classicism and the Baroque in Europe. Abbeville Pr. 1996. 496 p.
27. Karmel P. Abstract Art: A Global History: Thames & amp. Hudson. 2020. 344 p.
28. Ramage N., Ramage A. Roman Art: Romulus to Constantine: Abrams, 1991. 304 p.
29. Rewald J. The History of Impressionism: Museum of Modern Art. 1973. 672 p.
30. Sinclair Hood. The Arts in Prehistoric Greece. Yale University Press. 1994. 311p.
31. Slatkin W. Women Artists in History: From Antiquity to the 20th Century: Prentice-Hall. 1985. 191 p.

32. Smith T. What Is Contemporary Art?: University of Chicago Press. 2009. 329 p.
33. Stokstad M. Art History: Prehistoric art in Europe. Pearson Prentice Hall, 2008.
34. Thuilier J. History of Art. Flammarion, 2003. 635 p.
35. Vialou D. Prehistoric art and civilization. New York: Harry N. Abrams. 1998. 159 p.

Електронні інформаційні ресурси:

36. Арт Львів Онлайн: веб сайт. URL: <https://art.lviv-online.com/news/> (дата звернення: 23.08.2024).
37. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua (дата звернення 15.10.2023).
38. Бібліотека Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України: веб сайт. URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440 (дата звернення: 03.04.2023).
39. Бібліотека українських підручників: веб сайт. URL: <http://pidruchniki.ws/> (дата звернення: 03.04.2023).
40. Вільна енциклопедія. Вікіпедія: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення 27.10.2023).
41. Всесвітня історія. Історія Давнього Сходу: веб-сайт. URL: www.bibliograph.com.ua (дата звернення 17.08.2023).
42. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського: веб сайт. URL: www.dnpb.gov.ua/ (дата звернення: 02.04.2023).
43. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського: веб сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 21.08.2024).
44. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org (дата звернення 22.10.2023).
45. Пальм Н.Д. Історія Української культури: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua (дата звернення 18.10.2023)